

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z da umom naslednjega dne ter stane celotno 180 K, polletno 90 K, celoletno 45 K, mesečno 15 K. Inzerati po ugovoru, tri večkrat objavi popusti.

Naroč. se pri opravi "TABORA" MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:

1 krono.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 278. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, desno. Telefon št. 24. SHS poštnoštevnica št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne odziva. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: I.

Maribor, nedelja 5. decembra 1920

Številka: 84.

Italija poizkusi še enkrat poravnavo z D'Annunzijem. D'Annunzio ostane nepopustljiv. Nadaljevanje blokade. Utis reške blokade v Angliji.

V klerikalnih vodah.

Maribor, 4. decembra.

Ne samo delavstvo, tudi med inteligenco je mnogo Tomažev, ki dvomijo, da se je NSS popolnoma vtopila v klerikalnih vodah. Danes, ko se nam od nasprotni strani ne more očitati, da z nerazumni argumenti lovimo glasove nasprotni stranke, to vprašanje, pravzaprav to dejstvo, lahko mirno in stvarno preiščemo. Simpatije NSS do klerikalcev niso najnovejšega datuma in samo iz zadnjih volitev. Že letoš pozimi, ko smo upali, da dobimo občinske volitve, je bilo mnogo uplivilnih voditeljev mariborske organizacije NSS za skupen nastop s klerikalci. Takrat so naši klerikalci še nosili krinko radikalnega jugoslovenskega nacionalizma, dotim se je v JDS skušala uveljaviti tolerančna politika z namenom, pridobiti z ljubeznijo Nemce za jugoslovensko državno idejo. Ta politika se je le deloma obnesla; večina Nemcev ozir. renegatov je ze vsled naših neugodnih znanjepolitičnih razmer posebno z Italijo ostala nedostopna uplivom želje po izpreobrnenu za našo jugoslovensko državno skupnost. A tudi klerikalci so na krivaj dejstvovali isto politiko tolerance zlasti napram klerikalnim Nemcem. Navidez pa so se delali za najhujše narodne sovinitiste, hoteč na ta način privabiti čim največ somišljenikov iz nasprotni stranke v svoj labor. Njihov račun je bil ta-le:

Z radikalnim nacionalizmom zbrisemo svoje predvojnne narodne grehe, po znani Sušteršičevi verski toleranci: — ne vprašamo nikogar, če hodiš v cerkev, če sploh kaj veruješ, nam zadosluj, če se kdo izjavi: vaš sem, torej je ne glede na versko prepričanje naš — so upali pridobiti vse pristase iz JDS, ki niso

odobrvali tolerančne politike svoje stranke. In če tudi ne pridobijo vseh teh malkontentov, dosežejo svoj namen tudi s tem, da jih napravijo indiferentne. Ta račun je klerikalcem prekrizala ustanovitve NSS, pri kateri so na vodilnih mestih bili zastopani dezertjerji iz JDS. Toda klerikalci so si znali takoj ob rojstvu te stranke pridobiti njene simpatije. Poslali so v NSS svojega po-kušnega zajca, ki se je v NSS ponujal ne le kot pristasa, ampak tudi kot sotrudnik strankinega elasila, ki se je največ radi teh simpatij tiskalo v Cirilovi tiskarni in sicer s precej "gebundenen Marschroute". Od tedaj dalje so klerikalci smatrali Narodne socialiste kot svojo avantgardo proti liberalizmu. Občinski volitev v Mariboru sicer ni bilo, a ostala pa je med klerikalci in narodnimi socialisti medsebojna ljubezen tudi še potem v medsebojni zveslobi, ko so NSSarji iz Cirilove tiskarne preselili svoj list v Ljubljano v roke Pesku, ki je še izza svoje mladosti znan kot fana-tičen klerikalec in se je kot tak vsaj deloma pokazal tudi za te volitve, ko je v svoji "Jugoslaviji" prinašal reklamo za Korošca in klerikalno listo. Materijelno vez te zvestobe vzdržuje tudi dolg NSS-arjev pri klerikalcih, ki so ga kratko pred volitvami podtikali tedanjemu tajniku NSS in urédniku "Nove Prave". Kakor znano, so klerikalci z ustanovitvijo "erne internacionale" ter ob Orlovskem taboru vrgli krinko narodnega šovinizma proč, ker so svoj glavni namen nadvlade v Sloveniji že dosegli. Dočim jih je ves jugoslovenski svet videl razkrinkane kot pokorne slugе rimskega papešiva napram pravoslavni cerkvi in kot narodno indifere-entne, črne internacionale, so bili edino NSSarji še vedno tako zaljubljeni vanje, da so jim ostali zvesti tudi za

glavno bitko, volitev v konstituanto. NSS je dobro računala, da, ker ves čas ni nič delala, ne more obstati boja kar proti trem frontam. Se sigurneje je računala SLS, da v tem boju izigrava svojo avantgardo NSS proti glavnemu sovražniku: liberalizmu. Skušnja je pokazala, da so bili računi na obeh straneh pravilni: JDS se je morala najbolj boriti proti NSS. Toda danes lahko povemo, da se je borila proti NSS ne kot samostojni stranki, marveč kot zaveznici, prednji straži klerikalizma. In uspeh tega boja za zmago napredne ideje proti klerikalizmu se je pokazal, najsijajnejše na deželi, kjer se je pravzaprav prvič v naši zgodovini odtrgalo kmetško ljudstvo od upliva farovža. Ni treba ponavljati, da je dr. Korošec sam na svojem shodu potrdil zvezo SLS z NSS in da je vodja SLS dr. Verstovšek povabil na zaupni sestanek vodstvo NSS v Narodni dom. Vsi tisti, ki so vpisani v NSS, so torej ob enem somišljeniki tudi SLS in vsi tisti, ki so glasovali za NSS, so glasovali ob enem tudi za najhujšega sovražnika napredka in ideje državnega edinstva — za klerikalizem v Sloveniji. Narodni socialist je danes isto kakor — klerikalec. In vsi, ki se te sramote izdajalcev napredne misli zavedajo, pri-glašajo zdaj izstop iz NSS, ki je v družbi črnih brezdomincev-papistov oma-deževala svoj narodni in socialistični prapor.

Dnevna kronika.

— Zakaj ne protestirajo? Iz vrsti javnih namščencev se nam poroča: Društvo jugosl. drž. uslužbencev sklicuje, kakor čitamo v Taboru, za ponedeljek protestni shod z glavnim namenom protesta zoper hujkanje gotovih krogov

proti verizniškemu uradu. Pozabili smo že, kdaj je to društvo, na katerega smo svojčas stavili toliko upanja in zaupanja, zadnjič javno pokazalo svoj obstoj. Večina izmed nas, ki nas naša vlada premešča iz drugih krajev in namešča v Mariboru, vemo iz prežalostne skušnje, kako težko je dobiti borno streho nad seboj, ker to, kar se v Mariboru predstavlja kot državna stanovanjska komisija, je pravzaprav privatno podjetje ošabnega klerikalnega odvetnika za dobavo stanovanj veriznikom in za navijanje cen za stanova je. Kolikrat se je javno apeliralo na odpomoč potom društva drž. uslužbencev, a doslej so bili vsi ti klici glas vpiljočega v puščavi. Društvo se niti zganilo ni, kakor bi ga sploh v Mariboru ne bilo. In vendar bi bil tak javen protest tako krvavo potreben, ne eden, dva, ampak toliko, da bi vlada tudi v Beogradu morala slišati glas trpečih in preganjanih svojih uslužbencev v Mariboru; moral bi slišati Beograd, da je Ljubljana zaspana, da se niti zase ne briga, kaj še le za Maribor. Beograd bi moral po svojih ljudeh zvedeti, kaj se dogaja tu na važni obmejni postojanki, kako tu izlorablja svojo uradno oblast človek, ki je v stanu prodati svojo katoliško dušo vragu. Za vse te klice, za vse to gorje državnih, javnih in zasebnih nameščencev ni imelo društvo kot prvi zato kompetentni faktor nobenih ušes, nobenega srca. A zdaj pa, ko mora na pritisk tukajšnjih trgovcev svoje mesto na verizniškem uradu zapustiti en sam človek, ki je zato premeščen na boljše mesto, zdaj pa čuti naše društvo naenkrat nujno potrebo, takoj sklicati protestni shod in to na mesto, kamor protestni shodi — tudi če so sklicani od in za drž. uradnike — absolutno ne spadajo. Porotna dvorana se ne sme ponižati za bodisi katerikoli protestni shod. Ne moremo raziskavati, ali se je g. kolegu polic. svet. dr. Mlekuš od strani trgovcev res zgodila krivica ali ne. Eno pa vemo, da bo to protestiranje zdaj, ko je premeščenje že izvedeno, samo zvonjenje po toči. Če naša organizacija res nima v teh resnih časih drugih, važnejših stanovskih inte-

Makso Šnuderl:

Nekaj misli pred otvoritvijo I. umetn. razstave v Mariboru

Človeku, ki z ljubeznijo sledi razvoju naše mlade kulture in posebno njenim najbolj samoniklim panogam kakor n. pr. umetnosti, pomeni vsak nov pojav na njenem polju velevažen dogodek. Ob vsakem takem pojavu se bo vprašal, kje in kakšen plus naj napiše na aktivni konto našega razvoja, saj je ravno smisel vsake javne prezentacije kakšne panoge naše kulture ta, da se pokaže, kje smo. Nov koncert, nova zbirka pism, premijera, razstava itd. vsakokrat vzbude razmišljanja in prerekanja, ki se v bistvu vsa osredotočijo na točko napredka.

Kakor je morala, etika, le ena, tako je tudi ena sama umetnost. Ali različno jo izražajo narodi; različna je njih sila, njih razmah, ideje, pojmovanje, različna je duša, ki jo izražajo. Zato je umetnost celo zanesljivo merilo za duševno zrelost narode.

Na Slovenskem je naše stoeetje iz mogočnih razmahov konca minulega stoletja lepo oplodilo slikarsko umetnost. Danes moremo reči, da imamo Slovenci svojo samoniklo predstavljajočo

umetnost, ki se razlikuje od istodobne hrvatske in srbske, dasi bo fin opazovalec našel notranjih vezi, ki spajajo vse imenovane tri skupine v neko celoto. Lahko jo nazivljemo jugosl. etičarsko umetnost, ki ima skupno vsaj vse simptome rase in narodove mentalitete. Krog torej, ki je, dasi deljen v tri rektorje, vendarle ena celota.

V ravno tem krogu nas predvsem zanima in se nas tiče napredek. V Ljubljani in Zagrebu (manj znane so mi razmere v Srbiji) se vrsti razstava za razstavo. Kosajo se Slovenci, Hrvati in Srbi, stari z mladimi, ekspresionisti z zelo konservativnimi in spet forma z vsebino, barva z idejo. In vendar se je ohranil ta krog celoten; še celo barve rektorjev se med seboj še niso prelile, dasi bi to rodilo novih idej in potov.

Iz glavnih mest pa že prihaja luč na deželo. Novomesto je bilo na Slovenskem prvo in zabeležil smo na list "imeti" plus. Maribor se e oglasil kot drugi in to je nevenljiva zasluga g. Čotića. Maribor pa nam je še iz nacionalnih in državnih ozirov bliže pri srcu. Kulturno gibanje v tem velevažnem mestu pomeni zidanje trdnjave. Vsak kulturni uspeh je fort, postavljen na državno-nacionalnomejo. Saj bo vsakdo uvidel, da politična priklonitev Maribor

še ne pomenja, da je mesto res jugoslovensko.

Zato pričakujemo mnogo od že dolgo napovedane umetniške razstave. Bilo je dobro, da so stopili v prvo vrsto obmejni umetniki, slabo, da samo ti.

Tako sem prišel do tega, kar mi je najbolj na srcu. Pred nekaj dnevi so poročali listi, da razstavijo tudi nemški mariborski umetniki, od drugod sem slišal, da tudi še drugi. Nato sem premišljeval takole:

Ali naj uvrstim razstavo med mednarodne? Saj razstavljajo razni tuji. Ker se pa te razstave ne udeležujejo niti ostali slov. umetniki, še manj hrv. in srbski, se mi je zdela ta misel takoj absurdna. Saj imajo takozv. mednarodne razstave vedno ta glavni namen, da se v njih najbolj pokaže tisti narod, v kojega državi leži predstava. Končno je vsa stvar tudi čisto lokalna.

Kaj naj torej rečem, ko sem dokazal, da je naša umetnost neka posebna celota in da pomeni nacionalno kulturno gibanje zidanje trdnjave? In še težje mi je bilo odgovoriti, ko sem pomislil, da bodi razstava enota kakor koncert, zbirka pesmi, novel. Komadi skladb, pesmi, slike in umetniki so različni, vez pa, ki vse spaja, bodi ena in tesna.

Kako zdaj vse to, ko se mariborske razstave udeleže tuji? Kje je tu notranja enota, kje izraz pristne naše prirodne sile brez upliva, kje fort?

Pričakoval en od prve umetnostne razstave našo umetnost, pa sem se varal. To bo zbirka slik v Mariboru in okolici bivajočih umetnikov.

Mi se borimo, da se samosvojimo tujih primesi. Mi hočemo pokazati našo moč in znanje. Uveljaviti hočemo lastno kulturno silo. Razstavljamo lepoto našo v harmonični celoti, kakor odseva iz naših duš, da najde pot v dušo ljudstva in lije vanjo nezavedno sijaj in balzam plemenitih čuvstev, globljega spoznanja in pojmovanja, v ljudstvo, ki otopeva v vsakdanjosti. In zato, zato — mešamo v enotno sliko tujo, neubrano barvo; v naš akord tuj, neubran glas; v našo govorico nerazumljivo besedo!

Tako sem preudaril in spoznal, da je aranžer znal ceniti splošno važnost razstave, ni je pa znal soditi z ozirom na njen kulturni, nacionalni in globlji umetniški pomen.

H koncu še omenim, da ne razumem, čemu treba protektorata in se obenem izpovedujem, da sem napisal te vrste le za to, da bi vzbudil več in pa širšega zanimanja.

resov, ki naravnosti kličejo, po velikem, javnem protestnem shodu, potem bi se odbor tega društva lahko prihranil tudi to zvonjenje po toči — v porotni dvorani.

— **Hitrost brzojavne pošte.** Od poštnega ravnateljstva v Ljubljani smo prejeli: Na notico v št. 22 od 22. septembra t. l. pod zaglavjem „Hitrost brzojavne pošte“ je uvedlo podpisano ravnateljstvo preiskavo, katera je dognala, da se je dogodila zakasnitev v notici omenjenih dveh brzojav, po krivdi brzojavnih organov. Proti krivcem je ravnateljstvo primerno postopalo. Direktor pošte in brzojava za Slovenijo.

— **Drugi bog je zdijval.** Pravijo, da so modraši takrat najhujši, ko se jim bliža konec. Tudi pri steklih peših se opaža ob koncu krize največjo podivjanost. Pri ljudeh se konec različno izraža: eni postajajo krotki ko ovce, skesani kot Marija Magdalena ali kot levi rozbójnik na krizu, drugi zopet ravno ob koncu podivjajo. In tako je tudi v političnem življenju. Eni izginejo s površja kot kafa, drugi izlorabijo svojo moč do onemogle pobesnelosti. Ta po različnih naravah razložni, a naravni proces opazujemo zdaj tudi na smrtni postelji naše klerikalne strahovlade. Našega „drugega boga“ se je polastila podivjanost, ki bi je pri akademsko izobraženemu človeku katoliškega prepričanja ne smeli najti. In to tem manj, ker se njegova bolezen osredotočuje na značaj osebne maščevalnosti. Kakor bi ta ljubi drugi bog res ne imel tudi človeškega srca, kakor bi bil tekom svojega bogovanja že zdubil vsak čut sramu za postojnost in uvidevnost, postavlja zdaj v zimi pred praznikom Tistega, ki je „prinesel“ mir ljudem na zemljo neljube mu osebe enostavno na cesto, kakor se v mestu niti ne sme metati na cesto obrabljene cunje, ali lupine od jabolk in kakor bi mi še živeli v prahistorični dobi „der Höhlenbewohner“. Človek 20. stoletja krščanske kulture, ko vse to divjanje in metanje ljudi in blago na cesto vidi in sliši, se mora prijeti za glavo: vraga, ali smo se ljudje, ali smo že postali bestije? Da nismo več svobodni v svoji svobodni državi, to vidimo, a to še bolj občutijo žrtve divjanja „drugega boga“ v Mariboru. In kakor se vidi, ni proti divjanju tega „boga“ nobene nadoblasti, nobene moči, ki bi mu zastavila pot z energičnim Stoj! Dovolj je tvojih krivic, ki bijejo očito v obraz kulturi in dostojanstvu človeka iz 20. stol. po Kristu. In niti ni sram vsaj naših poštenih naprednih družb, pa se še danes klanjajo, če se tu „drugi bog“ vsiljuje v njihove vrste. Ampak vi vsi, ki trpite pod bremenom tega divjanja, potrpite še malo, tolažite se z zgodovinsko resnico, da so vsi nasilneži našli svoj zasluženi konec — tudi naš „drugi bog“ stoji že pred njim!

— **Prožni mojster Amon.** Po sporočilu iz Vuzenice, je tamošnji prožni mojster Amon zahteval, da delavstvo na progi ne praznuje državnega praznika. Če se prav spominjamo, se je ta gosp. Amon nekoč v Mariboru že zagovarjal, da je dober Jugosloven in da je kot tak moral oditi iz Dun. Novega mesta v službo v Jugoslavijo. Če je zgornje poročilo resnično, moramo zelo dvomiti o Amonovem Jugoslovenstvu. Cudili bi se, da obratno ravnateljstvo take ljudi nastavlja na eksponirani narodnostni meji. Toda odkar je ugotovljeno, da se nahaja celo obratno ravnateljstvo samo na — dunajskem tiru, se k večjem še čudimo, da na naših progah nimamo še več — Amonov.

— **Sporazum Italije z Jugoslavijo na „Vesni“** na katerega smo že svojčas opozarjali, traja — kakor razvidno iz dospelih pritožb, še nadalje in je po sklepu rapalske pogodbe postal legitimno intimen. Zavodu na ljubo bi radi zamolčali ta sporazum. Toda če zavzema že take dimenzije, da se pričenjajo ljudje že javno zgražati in nam pošiljajo tozadevno že javna poročila, pri najboljši volji tega pomanjkanja narodnega čuta v srcih mladih Jugoslovenov ne moremo zamolčati. Toleriramo ugled zavoda le v toliko, da se ne spuščamo v podrobnosti in ker upamo, da bo ta laven opomin napravil konec vsem ta-

kim sporazumom, pa naj so še tako nedolžno mišljeni.

— **V Tattenbachovi ulici** vlada zvečer taka predpotopna tema, da ni več varno hoditi po njej. Od mnogih plinovitih svetilk gori le ena in še ta s tako mizerno svetlobo, kakor da bi zdaj pa zdaj izdahnila. Ali se ne bi dalo temu odpomoči?

— **Osebnosti.** G. Silvín Burger, bivši predsednik jug. akad. mont. društva „Sloga“, je napravil inženerski izpit na rudarski visoki šoli v Příbramu. — Za tajnika III. razr. na pravniški fakulteti ljublj. vsučilišča je imenovan g. Joso Jurkovič. — Koncesijo za ustanovitev nove javne lekarne na Bledu je podelil zdravstveni odsek mag. pharm. Francu Minariku. — G. Janez Novak je promoviral na zagrebški univerzi za doktorja prava.

— **Porotno zasedanje** se prične ponedeljek, 13. t. m. Dozda so razpisani sledeči slučaji: 13. Daniel David \$ 171 kz; Muggenauer in Vidmaj \$ 171 kz; Jerebič Franc, tiskovna pravda, „Murska Straža“; 15. Zebot Franjo, tiskovna pravda; 16. Stupan Vekoslav, dve tiskovni pravdi; 20. Lapornik Miha \$ 166 kz; Kozlin Mile \$ 190 kz; 21. Bombek Ludmila \$ 171 kz; Plohl Blaž \$ 171 kz; 22. Zeliška Pavel \$ 197, 200 in 203 kz; Trofenik Tomaž \$ 171, 173, 176 kz. Razpisani pa bodo še drugi slučaji.

— **Sleparstva ne ljubljanski pošti.** Kakor znano, so v špedicijskem oddelku na ljubljanski glavni pošti prišli na sled velikim sleparijam. Uslužbenci, mladi ljudje so kradli iz ameriških pisem denar ter ga lahkomišljeno zapravljali. In sedaj sede ob prvi pokori v preizkušnem zaporu. To je kratka, žalostna vsebina dolge te sleparske afe. Toda nas zanima nekaj drugega na tej aferi. Predvsem nam prihaja v spomin naš znani roman iz Vuhreda. Tudi tam je imela ljubljanska poštna uprava nastavljenega mladega škandalozno plačanega uradnika ter mu dala skozi celo leto brez vsake kontrole priliko, da se je spozabil nad pošto in imovino. Mi smo že takrat rekli, da spada na porotno klop poleg žrtve tudi — poštna uprava. In sicer radi dvojnih javnih obtožb: radi škandalozne plače mladega uradnika na samostojnem mestu in radi brezskrbnosti v kontroli takih službenih mest. Najbrže bo tudi v tem slučaju glavna podlaga zagovornišva slovela na teh dveh obtožbah na naslov poštne uprave. Danes čitamo v ljubljanskem „Jutru“, da so mnogi resni možje, ki so že dolgo gledali početje fantalinov, že pred meseci opozarjali merodajne oblasti na razmere v špedicijskem oddelku. Ako bi se bila preiskava že takrat pričela, bi bili prihranjeni poštni upravi in oškodovanim rojakom mnogi tisočaki. — Vsaj to je ravno, ako bi se obravnavala že takrat pričela. Vsaj to je ravno stari šlendrijan tudi drugih javnih oblasti, da prezirajo še tako dobro hotenje opomine, kjer gre za važne stvari, da pa s staroveškim šimeljem natančnosti jahajo na formalitetah in bagatelah. Isto se v večji meri doživljamo tudi pri nas — brez izjeme v vseh uradih. Treba še le velikih žrtv in še večjih škandalov, potem še le se zganejo. Pa še nekaj drugega nam prihaja ob tej priliki na misel. Ljubljanski poštni sleparji so vkradeni denar zapravljali v očitni lahkomišelnosti. Ne vidimo tudi pri nas — ne rečemo ravno mladih ljudi od pošte — sploh mlade ljudi, katerih približni dohodki so nam lahko poznani, dan za dnem čezmerno zapravljali, naravnost razsipavati denar v orgijah pijače in finih jedi v družbi dvomljivih žensk? Ne slišimo, kako se trezni, pošteni gostje poleg takih družb povprašujejo: kako morejo ti ljudje tako zapravljati, od kod denar? Da, to slišimo in vidimo. Toda ne sliši jih uho in ne vidi jih oko postave preje, ko je škandal že razkrit. In ko jih še le po trdnopolni preiskavi roka pravice posadi na obtožno klop, tedaj še le izvemo od kod denar. A izvemo tudi, da bi teh mladih žrtv ne bilo treba in ne bilo jim treba pečata hudodelstva in sramote za celo življenje, če bi jih bilo čuječe oko postave prijelo pri prvih poskusih. In zlasti pri nas v Mariboru bi ne bilo

toliko verižnikov, ki se vozarijo kot baroni, razsipljejo denar kot Krezi in bivajo na račun vestnosti stanovanjskega urada v udobnih stanovanjih tisočkrat preplačanih v škodo poštenim državljanom. Zivljenje samo povzroča dovolj žrtv, ni potreba, da jih zvišujejo še naše oblasti same.

— **Velike korupcija s tobakom** v Ljubljani. Iz posebnega vira iz Ljubljane izvemo, da so prišli na sled veliki korupciji s tobakom, ki je bil določen za jugoslovenski Stajer in obmejno ozemlje. Kakor vsakomur znano, trpi posebno Maribor že ves čas od prevrata na velikem pomanjkanju dobave tobaka, dočim ga je v Ljubljani dovolj na prodaj. Občinstvo je prepričano, da se finančno ravnateljstvo v Mariboru ne briga za opravičene pritožbe javnosti in da v Ljubljano poroča, da je za Maribor dovolj tobaka. To pa je bila in je napačna sodba. V Ljubljani vedo prav dobro, da ne dobivamo sorazmerne množine tobaka, toda vedo še bolje, da se tobak, ki bi moral biti določen za nas, drugod in na drug način še uspešneje razpeča. Kako to v tovarni sami manipulirajo, to nam je deloma pokazalo zadnje škandalozno razkritje. A takrat je šla preiskava bolj navzdol, na delavstvo in nižje uradnišvo, na zgorej se ni upala. Slučaj za Koroško določenega tobaka, ki bi ga po ponesrečenem plebiscitu moralo dobiti naše obmejno ozemlje, pa bo posvetil tudi višje zgorej z odločnim vprašanjem: Kje je za Koroško določen tobak? Kako si razlagate da ima še danes Celovec več našega tobaka kakor Maribor?

— **Slepomišljenje dunajskega korespondenčnega urada.** Dunajski korespondenčni urad je objavil vest, da je dospela iz Pariza odločitev poslaniške konference, ki določa, da se more mejna črta, katero tvori tok kake vode, izpremeniti po sporazumnem sklepu razmejitvene komisije. Ako pa do takega sklepa ne bi prišlo, je razmejitvena komisija pooblaščenca pripraviti dogovor, po katerem bi se zaščitili gospodarski interesi obmejnega prebivalstva, prizatega po določitvi meje. Komisija ima torej brezdvomno pravico, da se bavi tudi z vprašanjem pripadnosti apaške kotline — K tej vesti pripominja LDU: Vest dunajskega korespondenčnega urada, ki je pršla tudi v naše liste, nikakor ni točna. Odločitev poslaniške konference v Parizu, ki je dospela v vprašanju reke Mure kot meje, se drži popolnoma natančno besedila sen žermenske mirovne pogodbe in ugotavlja, da se ima smatrati za mejo med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo sredina toka reke Mure ter se more ta meja izpremeniti le, ako bi se s tem strinjali obe prizadeti državi. Ker pa je ravno naša država zahtevala ugotovitev, da velja kot meja reka Mura, je jasno, da je s tem tudi že odločeno, da pripade apaška kotlina definitivno nam in da torej ni o kaki izpremembi te državne meje ne more biti govora. Vest dunajskega korespondenčnega urada je treba v tem smislu popraviti, ker bi utegnili izzvati neugodne posledice za prebivalstvo apaške kotline s tem, da bi ga zavedlo do popolnoma neoznane nad nade, da je še vedno dala možnost spojitve tega ozemlja z Nemško Avstrijo. Kar pa se tiče zaščite gospodarskih interesov prebivalstva v apaški kotlini, more razmejitvena komisija posredovati in staviti obema interesiranimi državama potrebne predloge, v dosego sporazuma, ako bi se ta neposredno med njima ne mogel doseči.

— **Falzikati italijanskih bankovcev** po 1000 in 100 lir so pričeli krožiti zadnji čas v prometu. Težko jih je spoznati, ker so zelo dobro ponarejeni. Nepravi bankovci po 1000 lir nosijo serijo 0894 in črko C, po 100 lir pa serijo T 96 N 7869 in y 248 N 2448.

— **Stipendije za dijaštvo v inozemstvu.** Iz Beograda se poroča, da se v ministruvstvu prosvete izdeluje predloga, naj se dijakom, ki uživajo v inozemstvu stipendije, iste zvišajo.

— **Vojna odškodnina za Beograd.** Beogradska občina pripravlja vzorce za prijavo vojne odškodnine. Ti vzorci se bodo oddajali občinstvu te dni

— **Dr. Račić odlikovan.** Prošli mesec je bil naš konzul na Kifu, dr. Račić odlikovan z grčkim redom Sv. Izvelčarja.

— **Ljubljanska mestna zastavljalnica** posluje od 3. decembra zopet v svojem normalnem obsegu.

— **V ljubljanskih policijskih zaporih** so našli četrtak Karola Jencića mrtvega. Najbrže je podlegel sični kapi, ker je bil radi aretacije zelo razburjen.

— **Narodni praznik** v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu se je obhajal narod vse slovesno. Delo je splošno počivalo, hiše so bile okrašene z zastavami v državnih barvah.

— **V Zagrebu** se je 22. novembra konstituiralo „Udruženje graditeljev kr. SHS“. Na zborovanje so došli delegati iz Beograda, Zagreba, Ljubljane, Sarajeva, Osjeka in Splita.

— **Mestno električno podjetje** naznanja, da se pričnejo prihodnje dni pobirati mesečni zneski za dobavljeni tok in števec. Zato je pooblaščen uslužbenec podjetja, kateri se ima izkazati z v to svrhu posebej izdano legitimacijo. Nadalje se slavno občinstvo opozarja, da dovoli vstop v stanovanja v svrhu svrhu pregleda števec in naprav le uslužbencem, ki se izkažejo s tozadevno izkaznico podjetja.

— **Opustitev izletniških vlakov** za Koroško. Obratno ravnateljstvo južne železnice sporoča, da vsled popolnoma nezadostne frekvence in iz ekonomičnih ozirov izostanejo do nadaljnjega izletniški vlaki, ki so bili upeljeni za zimsko sezono in so vozili ob nedeljah in praznikih na progi Maribor, glav. kolodvor — Dravograd — Meža. V nedeljo, 5. t. m. izletniški vlaka torej ne bode več vozila.

— **Plačilo vojnega davka.** Trgovski gremij opozarja svoje člane, koji so dobili plačilni nalog za vojni davek, da imajo neglede na to, da se je na merodajno mesto že odposlalo spomenico, vložiti vsak posameznik pritožbo proti odmeri tega davka, ako misli da se mu je s to odmero zgodila krivica. Trgovska in obrtna zbornica je tudi že ponovno opozarjala merodajne osebe o trdnosti tega zakona, ki zadene gotovo najbolj trgovstvo na meji. Ker je ta zakon še sedaj v veljavi, naj se vsak posameznik ravna po postavnih predpisih glede rekurza in plačila.

— **Obiskovanje obrtne nadaljevalne šole.** Prejeli smo: V št. 80 vašega lista se je objavil razglas glede obiskovanja obrtno-nadaljevalne šole. Menda pri stavljanju se je pa vrnila pomota odnosno se je izpustilo besede „ali pa potrdila obrtno-nadaljevalne šole“. Ker izpustitev označenih besed čisto spremeni tu mišljeni smisel, se p. t. uredništvo naproša, da še enkrat objavi pravilni razglas, ki slove: „Nobeden vajenec (vajenka) se ne sme proglasiti „prostim“, če ne predloži dopustnice obrtno-nadaljevalne šole ali pa potrdila vodstva obrtno-nadaljevalne šole, da je bil iz tega ali onega vzroka oproščen pouka. Dolični trgovci in obrtniki, pa, ki ne bodo skrbeli za redni obisk pouka svojih vajencev in vajenk, bodo kaznovani s primerno globo in se jim bo odvzela pravica imeti v bodoče vajence.“

— **Državna posredovalnica za delo, podružnica v Mariboru,** sporoča, da se je v času od 1. junaja do 30. novembra 1920 poslužilo zavoda 10.953 strank, in sicer 4679 delodajalcev in 6273 delojemalcev. V ter 11 mesecih je bilo posredovalnih 2704 služb. Državna posredovalnica posluje za vsakogar vsem brezplačno in sicer za stranke v zimskem času od pol 9. do 17. ure, vendar pa se od 14. do 17. ure sprejemajo samo priglasi delodajalcev in delojemalcev. Ker je sedaj naval brezposlenih oobito kovinarjev vseh strok in navadnih pomočnih delavcev precejšen, so naprošeni vsi delodajalci, da priglase vsako prosto mesto takoj državni posredovalnici.

— **Poslovalnica okrajne bolniške** blagajne ljubljanske v Mariboru poziva ter potom vse prostovoljne in prostovoljno nadaljujoče člane, da se v svrhu novega priglase z ozirom na uredbo g. min. za soc. politiko z dne

11. oktobra t. l. št. 407 o bolniškem zavarovanju zglašijo osebo do 20. t. m. v uradni prostorih, Rotovski trg št. 3. Vsem tistim članom omenjenih kategorij, ki do 20. t. m. ne bodo na novo prijavljeni v bolniško zavarovanje, ugasne po tem roku njih članstvo.

— Pred katastrofo z električnim podjetjem. Od zanesljive strani izvemo, da je dr. Juvan ukazal nasilno deložirati inženjerja, ki vodi mestno električno podjetje ozir. podjetje električne razsvetljave iz Fale. Dr. Juvan je to ukrenil kljub temu, da je vladni komisar sam utemeljil nujno potrebo, da inženjer kot vodja podjetja stanuje v mestu. Vse to nič ne pomaga, dr. Juvan si je zabil v glavo, da mora inženjer na cesto. Inženjer je izjavil, da bo nasilje pariral z nasiljem. To bi znalo roditi eno nesrečo. A druga še večja nesreča preli mestu, vsem obratom in zasebnim hišam, če Maribor vsled posledice tega nasilja ostane brez odgovornega večaka pri električni upeljavi. Prevzame za ta slučaj odgovornost vladni komisar, ki nima moči, da bi z železno roko silil upor svojega katoliškega pristaša? Kakor izvemo, je tudi ta slučaj zgolj akt dr. Juvanova osebnega osebnega maščevanja napram inženjerju. NSSarji, s tako družbo ste sklenili volilni kompromis?

— Trgovska akademija v Ljubljani se je v soboto dne 4. decembra slovesna otvorila v avli I. državne gimnazije, Tomanova ulica 8.

— Ljubezenska tragedija na Muti. V livarni železa na Muti je našla žalostno in zagonetno smrt kontoristinja tovarne, hči davčnega uradnika Vacaca. Prva poročila so bila tako neverjetna, da slučaj sploh nismo omenili. Včeraj pa nam je dospelo iz poučenega vira poročilo, ki ga danes le kratko omenimo: Zaročenko inženjerja Pitamica, so našli na pol oblečeno pri postelji že mrtvo in mrzlo, ko je istotako le napol oblečeni njeni ženini (Pitamic) klical neko deklico v sobo, češ, naj pride pogledat, kaj je naredil s svojo nevesto. Pitamic se nahaja v preiskavi. Več v prihodnji številki.

Opozarjamo naše c. naročnike, inserente in odjemalce, da nikdo upravičen prevzemati za nas denar. Računi se naj vplačujejo direktno v tiskarno.

Raynateljstvo.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V soboto 4. decem.: „Caričine Amaconke“, Ab. A—10.

V nedeljo 5. decem.: Popoldne ob 16. uri „Svečenica ognja“, gostuje ruska družba Chal noir, izven abon. — Zvečer ob pol 20. uri „Miklavžev večer“ telovadnega društva Sokol v Mariboru z razdelitvijo darov. — Darove sprejema gledališka pisarna do nedelje do 12. ure.

V ponedeljek 6.: „Kralj se veseli“, ali „Roméo in Julija“ ruska operata, gostuje ruska družba Chal noir, izven ab.

V torek 7.: „Mam'zelle Nitouche“, izv. ab. V sredo 8.: Popoldne ob 15. uri „Charleyeva teta“, izv. ab. — Zvečer ob pol 20. uri „Noč na Hmaljniku“ ab. B-11.

V četrtek 9.: „Pohujšanje v dolin sent florjansko“, ab. A-11.

V petek 10.: „Smrti ples“ gostovanje v Ptuj.

V soboto 11.: „Vampir“, gostovanje v Ptuj. Kdor je kupil vstopnico za prepstavo „Smrt majke Jugovića“ ki je bila odpovedana, ker je vladalo za isto premalo zanimanja, naj dvigne denar pri dnevni blagajni.

Kultura in umetnost.

— Prva umetniška razstava se bo otvorila v sredo dne 8. dec. ob 10. uri v kazinski dvorani, na kar ponovno opozarjamo. Ker je to prva razstava te vrste v Mariboru in bo nudila res prvovrsten umetniški užitek, pričakujemo mnogo-brojne udeležbe.

— Vladni svetnik dr. Fr. Detela je praznoval dne 3. decembra svojo 70. letnico. Od leta 1882 je stal v prvi vrsti naših leposlovcev. V „Ljubljanskem Zvonu“ je objavil več svojih del, kakor „Malo življenje“, „Kislo grozdje“, zgodovinski roman „Veliki grof“, sodeloval je tudi pri „St. Matici“, „Dom in Svetu“ in „Družbi sv. Mohorja“ z daljšimi po-vestmi, humoreskami, dramskimi spisi in satirami.

— Najlepše Miklavžev darilo je knjiga „Česke pravljice“, ki jo je izdal „Mariborski Sokol“. Dobiva se v trgovini Franja Majer-ja na Glavnem trgu, broširana po 10 K, vezana po 12 K.

— Glasbeniki naše države se nameravajo združiti v močno skupno slavnosko organizacijo „Udruženje jugoslovenskih muzičara“. Prvi kongres glasbenikov se bo vršil v kratkem v Zagrebu.

Sokolstvo.

o „Sokol v Studenih“ vabi vse člane in članice (tudi podporne) na se-stanek, ki se vrši v torek dne 7. decem-bra t. l. ob 19 (7. ur. zvečer) v telovadni „Sokolskega doma“ v Studenih, kjer se bo sklepalo o prireditvi na Silvestrovo. Udeležite se vsi pravočasno. Zdravo!! Odbor.

Sport.

— Šahovski turnir v Veliki ka-varni. Prve skupine se je udeležilo 9 igralcev in po odstopu enega je za-ključek sledeči: 1. mesto ravnatelj J. F. Peyer; dobil je vse partije to je 14. — 2. mesto g. Kobilauski, polk. v p. (10 p.) — 3. mesto prof. Ivan Pavai (8 p.) — 4. mesto g. St. Dimnik (7 p.) — 5. mesto gg. Lopan in Zei (po 6 p.) — Druga skupina začne turnir čim se o-glasi še dvoje do troje igralcev, ki jih tem potom pozivljamo na udeležbo.

Najnovejša poročila.

Borba med Rimom in Reko.

DKU Rim, 3. dec. Tekom današnjega dneva je prišlo pri Matujah že do manj-šega spopada med arditii in regularno vojsko, vendar pa se je oborožen nastop proti D' Annunziju za enkrat še odgodil, ker je došel tekom dneva semkaj nje-gov odposlanec Bairese. Sklenilo se je, da odpotuje na Reko več zastopnikov vlade in naroda, ki bodo še enkrat po-izkusili pregovoriti D' Annunzija, da se mirno uda ter prizna gotovo dejstvo, ki je nastopilo s sporazumom v Rapallu. Ako pa bi se tudi ta poslednji poizkus ponesrečil, je pripravljena kraljeva vlada na najstrožji nastop z orožjem. Zdi se, da se bo D' Annunzijo udal ter da do prelijanja krvi ne bo prišlo.

D' Annunzio se ne uda.

DKU. Trst, 3. dec. Po vesteh iz Opatije je blokada roškega ozemlja po-polna. Kljub temu pa se D' Annunzio ne vznemirja. Danes je imel ponovno govor

na prostovoljce, v katerem je izjavil, da je svoje stališče še dovolj pojasnil gene-ralu Cavigliju ter da od tega ne odneha niti za las. Končno je vzkliknil: „Smrt ali zmaga! Če smo kljubovali vsemu svetu, homo tudi rimskim norcem, ki so izdali našo in svojo stvar. Sicer pa sem prepričan, da italijanski narod ne bo dvignil roke proti onim, ki so mu rešili italijansko hčerko Kvarnera, našo Reko. Prej bo to storil, ako bo treba, proti blaznim rimskim diplomatom!“ Po tem njegovem govoru so njegovi dobrovoljci ponovili prisego: „Zmaga ali smrt!“

Italija sporočila Avstriji oficijelno blokado Reke.

DKU Dunaj, 3. decembra. Po ve-steh „Politische Korrespondenz“ je kraljevo italijansko poslanštvo sporočilo zunanjemu zveznemu ministrstvu, da je odredilo poveljstvo pomorstva gorenje Adrije efektivno blokado obrežnega ozemlja svobodne država Reke in oto-kov Raba in Krka ter njihovega vodovja. Blokado je pričela 1. decembra ob 10. uri dopoldne. Prijateljskim trgovskim ladjam se je dovolil potreben rok za odhod.

Anglija o reški blokadi.

DKU London, 3. decembra. (Brez-zično.) Vest v proglašeni reški blokadi se je sprejelo v tukajšnjih političnih krogih zelo ugodno, ker je s tem Italija dokazala svojo resno voljo, izpolniti rapalsko pogodbo.

Angleška kontrolorja volitev v Crni gori odpotovala.

LDU Beograd, 3. decembra. Iz Ce-tinja poročajo: Zastopnika angleške vlade, ki sta prisostovala volitvam v konstituanto v Crni gori, sta odpotovala iz Cetinja, da poročata Lloyd Georgeju, kaj sta videla v Crni gori. Ni dvoma, da sta odnesla prepričanje, da je Crna gora za edinstvo in da se v resnici čuti kot sestaven del kraljevine Srbov, Hr-vaov in Slovencev ter da razkralj Ni-kola nima pristašev med Crnogorci. Zdi se, da je bila naša vlada obveščena o njihovem prihodu že poprej, ker je an-gleška častnika spremljal v Kotor uradnik zunanjega ministrstva iz Beograda.

Komunistično rovarjenje v Pečuhu.

LDU Beograd, 3. decembra. „Poli-tika“ poroča iz Novega Sada: Pet Madžarov, ki so bili osumljeni, da so povzročili požar v elektrarnici, je pri-znalo, da so zanetili požar po naročilu komunistov iz Pečuha. Izpovedali so, da se jim je tudi poročalo iz Pečuha, da izbruhne na dan volitev v vsej Jugoslaviji revolucija. Skoda, ki je na-stala vsled požara, ki še ni popolnoma pogašen, znaša nad dva in pol milijona.

Glavne točke ustave dovršene.

Beograd, 4. dec. Ministrski svet je včeraj končal debato o glavnih točkah ustavnega načrta. Sprejet je bil načrt o kompetenci pokrajinskih oblasti, ki bo mnogo večja nego ona dosedanjih okro-

žij v Srbiji. Solstvo bo državna zadeva ter bo popolnoma podrejeno centralni vladi. Ta točka je posebno važna za Slovenijo, ker jemlje za vse čase klerikalcem iz rok diktaturo nad šolo in učitelstvom. Zajemčene bodo tudi pravice uradništva. Večino teh načrtov je pred-lagal min. dr. Kukovec. Razprave, ki je potekla mirno, se je udeležil tudi dr. Korošec.

Poslovni red za ustavotvorno skupščino.

Beograd, 3. decembra. Odbor za pripravo provizornega poslovnika za konstituanto je dokončal svoje delo. Najvažnejša določba se tiče sklepčnosti ustavotvorne skupščine. Konstituanta bo sklepna pri navzočnosti ene tretjine poslancev, ki bodo odločevali z navadno večino. Le za načelne sklepe in za končno odobritev ustave je potrebna prisotnost enega poslanca čez polovico članov ustavotvorne skupščine, ki pa zopet sklepajo s prostó večino. Poslov-nik ureja tudi vprašanje predsedstva in dnevnice. Konstituanta bo imela poleg predsednika tri podpredsednike in 9 sekretarjev. Dnevnica za poslance je določena na 120 dinarjev, predsednik dobi 2000, podpredsednik po 1200 in tajniki po 600 dinarjev mesečne funk-cijske doklade. Konstituanto bo otvoril v imenu vlade minister za ustavotvorno skupščino.

Sprememba pri dežetni vladi slovenski.

Ljubljana, 4. decembra. Pravo-sodni poverjenik dr. Gregor Zerjav je, ker je kot poslanec odšel v Beograd, podal ostavko. Na njegovo mesto je imenovan dosedanji poverjenik za socialno skrbstvo dr. Ravnikar. Na mesto dr. Ravnikarja pa pride Adolf Ribnikar.

Novi demokratski mandati.

LDU Beograd, 3. dec. Z ozirom na naknadna poročila je bil v timoškem volilnem okrožju izvoljen demokrat dr. Pantović. Itotako so dobili demokrati še en mandat v bjelovarski županiji, kjer je bil razen nosilec kandidatne liste dr. Wilderja izvoljen tudi demokrat dobro-voljecev Ranić.

Demisija madžarskega parlamenta.

DKU Budimpešta, 3. dec. (MDU). Uradni list objavlja demisijo kabineta in poveritev istega z nadaljnjim proviz. vodstvom poslov.

Kralj Konstantin se ne sme vrniti na grški prestol.

DKU London, 3. decembra. An-tantni ministri so na sestanku v Lon-donu popolnoma odobrili francosko stališče glede povratka kralja Konstantina na grški prestol. Antanta tega ne dovoli pod nobenim pogojem. Tozadeven sklep se sporoči atenski vladí potom diplomatskih zastopnikov.

K D O R R A B I
ZLATOROG MILO

podaljša trajnost svojega perila.

Prva Mariborska tovarna mila, prej C. Bros, Maribor.

Ogromno izseljevanje v Ameriko.

DKU Washington, 3. dec. (Brezžično). Število oseb, ki prosi za naselitev v Združenih državah, se dnevno veča. Transportna sredstva ne zadostujejo več, za dovoz vseh teh izseljencev v Ameriko. V Palermi čaka na prevoz 70.000 oseb, med tem ko se jih zamore izvoziti mesečno le 2000.

Odkrite zarote protirevolucionarcev na Ruskem.

DKU Moskva, 3. decembra. (Brezžično). Vlada objavlja, da je došla na sled raznim nameravnim atentatom proti sovjetskemu komisarjem. Vlada izjavlja, da bo smatrala v svojih rokah nahajajoče se protirevolucionarce kot talca za varnost življenja ogroženih komisarjev.

Pred socializacijo českých premogokopov.

DKU Praga, 3. dec. K vprašanju socializacije premogokopov izjavlja "Tribuna", da je za socializacijo zadržana parlamentarna večina. "Čas" poroča, da je uradnistvo kovinske industrije predložilo novo kolektivno pogodbo, ki bazira na stališču socializacije.

Stavka in demonstracije na Španskem.

DKU Pariz, 3. dec. (Brezžično). V Madridu stavka 1000 predilcev. V Barceloni je došlo o priliki pogreba bivšega poslanca Leyenta, ki je postal žrtev atentata, do velikih demonstracij. Stavka traja dalje. V Saragossi se je moralo delo v cukrarnah na povelje civilnega državnega zastopnika zopet prečeti.

Prekinjena razmejitev jugoslov. bolg. meje.

LDU Beograd, 3. decembra. Iz Gjevelija poročajo, da je mešana vojaška komisija, sestavljena iz bolgarskih in naših častnikov, ki bi imela določiti po neillyski pogodbi meje ob Strumici, ustavila svoje delo, ker se bolgarski častniki izgovarjajo, da je zapadel sneg in da vsled prevelikega mraza ne morejo delati.

Regent odklonil pomiloščenje razbojnika Matića.

LDU Beograd, 3. decembra. Regent prestolonaslednik Aleksander je odklonil podpis prošnje za pomiloščenje, ki jo je predložil Tihomir Matić iz Lazarevca. Kakor znano, je bil Matić obsojen radi uboja in razbojništva na smrt. Z ozirom na to bo Matić ustreljen.

Medzavezniški kongres vojakov.

LDU Beograd, 3. dec. Iz Pariza poročajo, da je medzavezniški kongres vojakov konstituiral svoj urd za leto 1921. Zastopnik Jugoslavije v tem uradu je g. Kosidolac.

Požigi sinfajnovcev na dnevnem redu.

DKU London, 3. decembra. (Brezžično). V Tipperary je neka tkalnica popolnoma pogorela. Škoda se ceni na 50.000 funtov šterlingov. Požar so najbrže zanetili sinfajnovci.

1000 ruskih beguncev preseljenih iz Beograda.

LDU Beograd, 3. dec. Uprava beogradske občine se je odločila, da naseli zunaj Beograda okoli 1000 ruskih be-

gunccev ter tako odpomore pomanjkanju stanovanj.

Samomor upravnika "Videnskega Denika".

DKU Dunaj, 3. decembra. Kakor poročajo listi, se je glavni upravnik dunajskega "Videnskega Denika" usmrtil radi odkritih nepravilnosti. Baje znašajo poneverjenja nad dva milijona kron.

Zahtevajte v osaki gostilni "Tabor".**Gospodarstvo, trgovina.**

| Carinski prejemki v tem letu. Carinska centrala izkazala je v tem letu do 10. novembra na prejemkih svojih podrejenih carinskih uradov 1.266.968.036 kron.

| Povišanje carine pri uvozu papirja. Finančni minister je odredil, da je treba odslej plačati carine na en vagon papirja K 32.000.—

| Trgovska agentura v San Franciscu. V ministstvu za trgovino in industrijo se pripravlja ustanovitev uradne trgovske agenture v San Franciscu.

| Ameriški konzorcij za izvoz. V Chicagu se bodo v kratkem sestali ameriški bankirji, ki bodo osnovali društvo za izvoz, kojega glavica bo znašala 400 milijonov dolarjev.

| Pred italijansko — madžarskim trgovskim sporazumom. Kakor se poroča v italijanskih listih, bodeta potovala bivši italijanski ministrski predsednik Nitti in Dante Ferraris v Budimpešto radi vzpostavitve trgovskih odnosov med Italijo in Madžarsko.

| Nemška banka je na svoji generalni skupščini odobrila povišanje akcijskega kapitala od 125 na 400 milijonov mark in istočasno pritegnjenje Hanover-

ske banke in drugih nekaterih velikih privatnih podjetij.

| Budimpeštanska borza. Madžarsko finančno ministstvo je odredilo, da ostane budimpeštanska borza v dneh 11., 15., 18., 22. in 29. dec. zaprta za promet z efekti, valutami in devizami.

| Uvoz sladkornega trsa dovoljen. Gospodarsko-finančni odbor ministrov je dovolil uvoz sladkornega trsa.

| Za popravo vojašnice v Mostaru. V vojnem ministstvu je odobren potreben kredit dveh vojašnic v Mostaru.

| Nemčija je poslala v Sofijo svoje delegate, da nakupijo za nemški konzorcij 100 vagonov bolgarske koruze.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Ne pozabi naročnine!

MARIBORSKA TISKARNA D.D.

Centrala: Jurčičeva ul. 4. Podružnica: Strossmayerjeva ul. 5.

Izvršuje vsa u tiskarsko, litografsko in kamnotiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: knjige, brošure, cenike, računske zaključke, letake, lepake, vabila, račune, razpredelnice, pisma in pisemske zavitke, osmrtnice, posetke, račune ter vse tiskovine za občinske in druge urade. Naročila se točno izvrše ter se zaračunajo najceneje.

Centrala:
Telefon
št. 24.

Podružnica:
Telefon
št. 3/VI.

Tiskarna je opremljena z najmodernejšimi in najnovejšimi stroji in črkami.

Zaloga čehoslo- vaškega sukna

pri tvrdki

Marlin Gajšek, Maribor
Glavni trg 1

Vsled nastopa sezone se pro-
daja sukno po znižanih cenah.

Oglejte si izložbena okna!

Govorite povsod slovenski!

Zadružna banka

Centrala: SPLIT

Podružnice: MARIBOR, Zagreb, Novi Sad

Afilijacije:

Zadružna banka Reka. Zadružna štedionica Trst
Osnovna glavica: K 50,000.000.—

Bankovni oddelek:

Bavi se z vsemi bančnimi posli. Obavlja izplačila na vsa tu-
zemska in inozemska tržišča pod najugodnejšimi pogoji.

Blagovni oddelek:

Kupuje in prodaja na veliko vse domače in prekomorske
proizvode.

Menjalnica:

Kupuje in prodaja tuje valute, deviza in čeke, ter vse vrste do-
mačih in tujih efektov.

Vloge:

Sprejema denar na vložni žiro in tekoče račune ter jih obre-
stuje pod najboljšimi pogoji.

Podružnica Maribor

Gospodarska ulica 20 (Pirchanova hiša)

prične s poslovanjem

743

1. decembra 1920.

Svoji k svojim!

Naznamam slavn. občinstvu, da sem preselil
mojo manufakturno trgovino iz Tkalske ulice
št. 6 v Slovensko ulico št. 12 (vokal Gospodarske
ulice). Če želite dobro in po ceni blago za oblake,
po meri sukno, platno, perilo, nogavice itd. obiščite

Miroslav Nabergoj-a, Maribor
Slovenska ulica 12. 817 5-3

Direkten uvoz!

Tovarniške cene!

Prodaja lesa

(deske in stavbeni les)

od tribun Sokolskih in Orlovskih slavnosti
na športnem prostoru Tezno se vrši na
licu mesta 843 2-2

v petek 10., soboto 11. in pon-
deljek 13. decembra 1920

od 8. ure naprej. — Predprijava sprejema
„DRAVA“, Aleksandrova cesta 51, Maribor.

Mala oznanila.

Gospodarska, knjigovodilna
večja vseh pisarniških del,
govori slovensko, hrvaško,
nemško, italijansko in če-
shko. Posluje na vsa področja.
Ponudbe na upravo Primorske. 853

2. debra prodajalca ma-
nufakturna se sprejema.
Pismene ponudbe naj se
pošiljajo na Slov. trgovsko
in obrtno društvo v Mari-
boru. 849

Mobilizirano snajbo soko
išče poročeni par brez
otrok, eventualno s hrano.
Ponudbe na upravo lista. 840 3-2

Na prostovoljni dražbi
se prodaja v Studenci, Ciril-
Metodeva ulica 18 (Schu-
steritschga-ee) dne 5. de-
cembra pohištvo. 862

Kompletna spalna soba
za prodajo. Istočasno je
tudi soba za oddajo. Pod
mestom 2. 848

Proda se ceno: 1 zimski
suknja in 1 zimski obleka
za gospoda srednje postave,
kakor tudi 1 klobuk in eno
črno črno tričko paradno joro
z dvojnimi prsti. Vpraša naj
se: Vrazova ul. št. 6, pri-
tličje, levo. 851

Lepla obleka za deklico,
nizki čevli in druge stvari
se prodajo. Sprejme se tudi
čifak na stancvarje in hrano.
Poizve se v upravnistvu
lista. 844

Spalna soba

polirana, že rabljena, ob-
stajajo iz 2 dvovrstnih
emar. 2 ročnih emaric z
mrazorjem; 2 preleži s
prevlečenimi podlogami,
1 univalnik z zrcalom in
mrazorjem, 1 damski
toaleta z zrcalom in mra-
zorjem, jako fino in iz-
vrstno izdelano se prodaja.
Splavarska ulica 5. 851

Podpirajte domačo obrt!!

Stavbeno in umetno ključavničarstvo

Franjo Kumerc

MARIBOR Pod mostom MARIBOR

Prevzema vsa v njegovo stroko spadajoča dela,
kakor tudi popravilo vseh poljedelskih strojev, mla-
tilnic itd. 705

Posrežba točna! Cene solidne!

Podpirajte domačo obrt!!

IVAN KVAS 686 5-5

klobučarstvo in slamnikarstvo

Maribor, Meljska c. 74

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potu-
jočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.
Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Dražbeni oklic.

Dne 20. decembra 1920 ob devetih bo pri tem sodišču v
sobi št. 27 dražba nastanov nenremčnin: vl. št. 277 dav na
občine zerkovške sestoječih iz parcele št. 504 (njiva) in št. 505
(gozd).

Cenilna vrednost njive 25.404 K in gozda 2.590 K, skupaj
31.363 K.

Najmanjši ponudek 20.908 K 66 v.

Pod najmanjšim ponudkom se ne bo prodajalo.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV.

Dne 15. novembra 1920. 850

Atelje Makart

Po daljši bolezni
zopet zdrava, na-
znanjam mojim
cenjenim naročni-
kom, da bom vse
naročene slike zo-
pet sama izdelo-
vala :o:

OLGA BIESIK

lastnica ateljeja MAKART

3-1

852

Motorje za istosmerni tok

(Gleichstrom)

16 HP, 3 HP, 1½ HP in ¼ HP z na-
puščaji (Anlass), ter motor na plin prodaja

Mariborska tiskarna d. d.

Jurčičeva ulica 4.

Telefon števil. 375

Spedičija vseh vrst. o Sprejemanje blaga v skladišča.
Zacarinjenja in zavarovanja. o Mednarodni prevozi.

::: Spedičijsko dostavno podjetje južne železnice. :::

„BALKAN“

MARIBOR

Pisarna: Aleksandrova cesta 13. — Skladišča: Aleksandrova cesta 70, Koroška cesta 19.

Centrala: Ljubljana. — Podružnice: MARIBOR, BEOGRAD, ZAGREB, TRST, WIEN.

Brzjav. naslov: Spedbalkan.

Skladišče s patentiranimi polištenimi vozovi na vse strani.
o Skladišče spojeno s tirom južne železnice. o

Največje domače spedičijsko podjetje v Jugoslaviji.

Odvetnik
dr. Franjo Lovrec
 naznanja, da posluje od danes naprej njegova pisarna
v Mariboru, Slovenska ulica šte. 12
 855 I. nadstr. (vokal Gosposke ulice). 2-1

Odlična
božična darila
50 slike 851 2-1
ateljeja „MAKART“
 Gosposka ulica 27

*Prosim vse one, ki nameravajo pri
 meni naročiti slike, da to store čim-
 prej, da lahko pravočasno pričnem
 z delom, ter jih tudi pravočasno in
 res dobro izvršim.*

Najfinejše in najcenejše
obleke za gospode

se kupijo gotove in po meri 855 2-1

Aleksandrova cesta 28
 Franc Zwerlin, krojaški mojster.

STANJKO JOSIP
 kolarski mojster 784 5-2
 Jugoslovanski trg št. 3

Jakob Kelc, krojaški mojster
 Stolna ulica št. 5

naznanja slav. občinstvu, da je dobil raznovrstno
 angleško blago in pliš, ter se p. n. občinstvu pri-
 poroča. Postrežba točna, cene zmerne. 857

Na debelo! Na drobno!
Južno sadje, kolonijalno
blago, delikatese
Vinko Hmelak, Maribor
 Slomškov trg 6

Smokve, rožice, pomaranče, citrone, rozine,
 mandeljne, orehe, lešnike, čaj, konjak (Ca-
 mis & Stock), slaščice za čaj in vino, dal-
 matinska vina.

Pošilja po pošti na vse kraje!
 Zahtevajte ponudbe! 837 3-2

Naznanilo. 860

Slavnemu občinstvu v Mariboru in okolici naznanjam, da
 sem prevzel

bivšo trgovino Gert & Schweizer
 v Gosposki ulici št. 13

ter bom polagal vso svojo pažnjo na to, da bom nudil vedno
 sveže in prvovrstno blago.

Za obilno naklonjenost prosi
M. Čepera.

Staybeno in umetno
 ključavničarstvo

Ferdo Babič
 Maribor, Spiavarska ul. 3
 Prevzema vsa v to stroko spa-
 dajoča dela. Postrežba točna!
 769 Cene solidne! 10-4

CINABAR!

Prepričajte se, da
 kupite najboljše in
 najcenejše

čevlje

v trgovini 733 10-9

Anice Traun,
 Maribor,
 Grajski trg šte. v 1

Jos. Martinc
 Maribor 625
 Galanterijska veletrgovina

„MERKUR“

veletrgovina z manufakturo na debelo
Maribor

Cankarjeva ul. 1 (preje Kokoschinegg)

Cenjenim trgovcem se uljudno naznanja, da se
 je ustanovila v Mariboru velepotrebna veletrgovina z
 vsakovrstnim manufakturnim, perilnim, pletenim in
 kratkim blagom na debelo.

Tvrška „MERKUR“ si je za prihodnjo pomla-
 dansko sezijo zasigurala največ čehoslovaških fabri-
 katov prvovrstne kakovosti, nadalje sklenila z največ-
 jimi čehoslovaškimi tovarnami ekskluzivno prodajo
 za Slovenijo.

Tvrška je ustanovila lastno nakupovalno skla-
 dišče na Dunaju za avstrijske in v Pragi za čehoslo-
 vaške proizvode. 847 3-1

Tvrška „MERKUR“ si je vzela za nalogo, ce-
 njenemu trgovstvu omogočiti nakup blaga iz prve
 roke in tako tudi ublažiti draginjo in zato vljudno
 vabi cenjene gosp. trgovce za obilen obisk.

Pohištvo!

Tovarna in zaloga Koroška cesta 46-53
 Peter Neuhegger in drugovi

priporočajo
 svojo bogato zalogo kompletnih spalnih sob, kuhinjske opreme iz meh-
 kega in trdega lesa, kakor posamezne dele po znižanih cenah.

Priporočljive domače tvrdke:

Trgovina z usnjem in čevljarских potrebščin

Armin Elinger

Maribor, Kralja Petra trg št. 9

Trgovina z usnjem in čevljarских potrebščin

Kohnstein in Reismann

Maribor, Slovenska ulica šte. 20

Andrej Ham

čevljar

Vetrinjska ulica 9

Jakob Dogša

čevljar

Vetrinjska ulica št. 20

Zaloga čevljev, oblačil, perila ter galanterijskega blaga

Jakob Lah

Maribor, Glavni trg šte. 2

Manufakturna trgovina

Hugo Ihl

Aleksandrova cesta

Delikatesna trgovina

Feliks Pučko

Aleksandrova cesta št. 31

Trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki

Resnik in Vabič

Krčevina pri Mariboru 203

Mihail Živec

gostilna „Pod Pohorjem“

Pekre pri Mariboru

Josip Škof

pleskar in slikar

Maribor, Orožnova ul. 6